

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/40/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011978
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Horvátová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011978.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Lucie Horvátovej a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom B., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, v konaní o návrhu odsúdeného na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. mája 2024 v Trenčíne, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 7Pp/59/2023 zo dňa 26. januára 2024, jednohlasne takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Tr. poriadku s a sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Dňa 06. decembra 2023 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej iba „odsúdený“) na jeho podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 26. januára 2024 po vypočutí odsúdeného rozhodol uznesením sp. zn. 7Pp/59/2023 tak, že podľa § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona v spojení s § 415 odsek 1 Tr. poriadku, návrh odsúdeného na podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Okresný súd dospel k záveru, že odsúdený nespĺňa na podmienkové prepustenie dôsledne a kumulatívne všetky zákonom stanovené podmienky, a to najmä zákonnú materiálnu podmienku spočívajúcu v tom, že počas doterajšieho výkonu trestu dostatočne preukázal polepšenie sa v jeho správaní.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí okresného súdu sťažnosť, ktorú následne písomne odôvodnil prostredníctvom ustanovenej obhajkyne. Z obsahu odôvodnenia sťažnosti je zrejmé, že odsúdený sa nestotožnil s napadnutým rozhodnutím súdu prvého stupňa, pretože súd podmienky na podmienkové prepustenie posudzoval veľmi prísne. Pokiaľ ide o štyri disciplinárne previnenia odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, tieto nechce žiadnym spôsobom zľahčovať a zdôraznil, že rozumie dôležitosť plnenia svojich povinností vo výkone trestu. Zároveň však poukázal na podstatné konkrétne okolnosti, ktoré k porušeniam viedli, a z ktorých jednoznačne vyplýva, že on sám nemal v úmysle nedodržiavať stanovené normy. Navyiac je nutné zdôrazniť, že k trom porušeniam ústavného poriadku došlo v prvých mesiacoch po nástupe do výkonu trestu odňatia slobody v rámci adaptačnej doby a od júla 2023 sa nedopustil žiadneho previnenia. Ani konštatovanie okresného súdu o nekritickej postoji odsúdeného k vlastnej trestnej činnosti sa nezakladá na pravde a potvrdil to aj ústav na výkon trestu. Spáchanú trestnú činnosť je nutné pripísať veku odsúdeného a považovať ju za mladícku nerozvážnosť, ktorú si odsúdený toho času už dostatočne uvedomil, najmä vo vzťahu k svojim dvom maloletým synom, ktorí žijú v náhradnej starostlivosti, pretože sa o nich vlastná matka nedokázala postarať. Odsúdený má po prepustení na slobodu prísľub zamestnania aj bývania u svojich starých rodičov, s ktorými nadviazal kontakt aj formou návštev, čím je splnená podmienka silného rodinného zázemia a miesta, kde môže odsúdený po výkone trestu odňatia

slobody začať nový život. V závere odsúdený poukázal aj na kladné hodnotenie jeho osoby ústavom na výkon trestu, na slušné vystupovanie, rešpektovanie ústavného poriadku a časového rozvrhu, ako aj aktívneho zapájania sa do kultúrno-osvetovej činnosti. Na základe uvedených dôvodov požiadal krajský súd, aby napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a prepustil ho na slobodu s určením primeranej skúšobnej doby.

Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd, na podklade sťažnosti odsúdeného, ktorá mu spolu so spisom bola predložená dňa 22. marca 2024, preskúmal na neverejnom zasadnutí dňa 14. mája 2024 podľa § 192 odsek 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného, hoci je prípustná, podaná oprávnenou osobou, včas i na správnom mieste, nie je dôvodná.

Trestný zákon pri aplikácii hmotnoprávneho inštitútu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody vyžaduje od súdu, aby skúmal, či sú u odsúdeného naplnené nielen formálne, ale aj materiálne podmienky podmieneného prepustenia. Až splnenie formálnej podmienky (odsúdeným vykonaná potrebná časť uloženého trestu) v kumulácii (spojení) s materiálnymi podmienkami (plnenie povinností odsúdeným a preukázané polepšenie sa v jeho správaní vo výkone trestu a očakávanie, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život) pri dôslednom zistení skutkového stavu môže vyústiť do právneho záveru súdu, že je možné odsúdeného podmienne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody, za súčasného obligatórneho určenia primeranej skúšobnej doby, s prípadne nariadením probačného dohľadu a uložením primeraných povinností a obmedzení, na posilnenie jeho účinku.

V posudzovanej veci okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený splnil formálnu podmienku na podmienne prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vykonanie príslušnej časti uloženého trestu dňa 26. decembra 2023. V zhode s názorom súdu prvého stupňa je krajský súd aj v tom, že splnenie materiálnej podmienky, ktorou je nepochybne zlepšené správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody, preukázané nebolo.

Okresný súd veľmi starostlivo vyhodnotil, a následne dostatočne podrobne vysvetlil, z akých dôvodov dospel k záveru, že nápravu odsúdeného je nutné dovŕšiť a ukončiť v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody. Súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého uznesenia správne poukázal na doterajšiu spáchanú trestnú činnosť odsúdeného, ktorý vo svojom mladom veku (24 rokov) bol doposiaľ až štyrikrát súdne trestaný, a hoci mu boli doposiaľ ukladané iba alternatívne druhy trestov, resp. tresty odňatia slobody s podmienne odkladom, napriek tomu nevyužil dobrodennie zákona a benevolenciu rozhodnutia súdov, ani poučenie sa z vlastného zlyhania k tomu, aby viedol už iba riadny život a postaral sa o svoju rodinu. Krajský súd sa nestotožnil so sťažnostnou argumentáciou odsúdeného, že v jeho prípade išlo iba o mladícku nerozvážnosť a ojedinelé previnenia proti zákonu. Z početnosti odsúdení a závažnosti trestnej činnosti (násilný charakter), ktorej sa odsúdený dopustil vyplýva skôr arogancia a ignorácia spoločenského poriadku a súdnych autorít.

Pokiaľ ide o doterajšie správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, treba mu prisvedčiť v tom, že všetky štyri porušenia ústavného poriadku sú iba menej závažnej povahy a k ich spáchaniu došlo zo strany odsúdeného skutočne krátko po nástupe do výkonu trestu odňatia slobody v rámci adaptačného procesu. Na druhej strane však netreba opomenúť obsah podrobnej správy ústavu na výkon trestu, ktorý je potrebné vo vzťahu k odsúdenému vyhodnotiť komplexne. Napriek tomu, že riaditeľ ústavu v nej poukazuje na mnohé pozitíva v správaní a vystupovaní odsúdeného, a teda jeho snahu o želateľnú zmenu životného postoja treba oceniť, naďalej sú u neho dané rezervy, pre ktoré riaditeľ ústavu v konečnom dôsledku ani neodporučil odsúdeného z výkonu trestu podmienne prepustiť, a to z dôvodu stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Odsúdená osoba si musí v celom rozsahu uvedomiť škodlivosť páchania trestných činov s predpokladom bezpodmiennej kritickosti k takejto forme správania sa aj do budúcnosti. Tento požadovaný postoj odsúdeného sa premieta predovšetkým do vymedzenia resocializačnej prognózy, ktorú ústav stanovuje na základe viacerých kritérií. V prípade odsúdeného je táto aktuálne vyhodnotená ako menej priaznivá.

Krajský súd záverom uvádza, že zmyslom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody skutočne nie je to, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby výkonu trestu na slobodu, bez zreteľa na to, aká

je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmienečné prepustenie má výnimočný charakter a je dôvodné iba v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko recidívy. Takou okolnosťou, ktorá má pri rozhodovaní o podmienečnom prepustení význam, je aj predchádzajúci spôsob života odsúdeného, vrátane jeho trestnej minulosti. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojím spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne zistené okolnosti, medzi ktoré je nutné považovať aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti.

Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody teda nie je a ani nemôže mať charakter doslova akejsi odmeny iba za dobré správanie sa odsúdenej osoby, ale ide o taký mimoriadny inštitút, ktorým sa iba v odôvodnených prípadoch a po náležitom kumulatívnom splnení všetkých troch zákonných podmienok zasiahne do právoplatného rozhodnutia súdu o uloženom treste odňatia slobody tak, že u odsúdeného už nie je nevyhnutné pôsobiť v pozitívnom smere bezprostredným výkonom trestu odňatia slobody, ale sa mu poskytne príležitosť na slobode, za istých zákonných a súdom určených podmienok preukázať, že vie viesť riadny život občana, predovšetkým bez páchania ďalšej trestnej činnosti.

Z vyššie uvedených dôvodov krajský súd rozhodol tak, že sťažnosť odsúdeného podľa § 193 odsek 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť n i e j e prípustná.